EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Pohjoismaiden neuvoston suositukset 2024

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kuuleminen liikenne- ja viestintävaliokunnassa TO 27.2.2025

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Suositusten esittely

- Yleinen esittely PNSV:stä ja PN:n tulevasta teemaistunnosta /ed. Väyrynen
- Pohjoismainen ääni kansallisissa liikennesuunnitelmissa (suositukset 10 ja 11) /ed. Siponen
- Kriisiaikojen infrastruktuuri (38) sekä matkustusmahdollisuuksien parantaminen Pohjoismaissa (37) /ed. Reijonen
- Helsingin sopimuksen avaaminen (21) ja pohjoismaiset rajaesteet /ed. Berg
- Mahdollisiin kysymyksiin vastaamassa kansainvälisten suhteiden asiantuntija Mika Laaksonen ja kansainvälisten asiain neuvos Mari Herranen

Yleinen esittely PNSV:stä ja PN:n tulevasta teemaistunnosta /ed. Väyrynen

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

- PN:n Suomen aktiivinen valtuuskunta (20 + 20 jäsentä) osallistuu neuvoston työskentelyyn ympäri vuoden.
- PN:n on Pohjoismaiden parlamenttien välinen yhteistyöjärjestö, joka perustettiin vuonna 1952. Neuvosto voi antaa suosituksia Pohjoismaiden ministerineuvostolle ja hallituksille.
- PN:n teemaistunto pidetään eduskunnassa 31.3.-1.4.2025 aiheesta ”Vahvempaa yhteenkuuluvuutta – pohjoismaisen turvallisuuden ja varautumisen uusi aikakausi”.
- Teeman alla on tarkoitus keskustella siitä, miten edistämme pohjoismaista yhtenäisyyttä ja yhteistyötä Itämerta ympäröivien maiden kanssa puolustus-, turvallisuus- ja huoltovarmuuskysymyksissä. Keskustelun painopisteenä on vahvistaa pohjoismaisen puolustus- ja turvallisuuspolitiikan parlamentaarista ulottuvuutta, erityisesti siviilivalmiuden ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Tärkeä näkökulma keskustelussa on tiivistää pohjoismaista yhteistyötä liikenteen ja infrastruktuurin alalla, erityisesti turvallisuus- ja valmiusstrategisesta näkökulmasta.
- Nordefco –puolustuspoliittinen pyöreän pöydän kokous eduskunnassa 1.4.2025

Pohjoismainen ääni kansallisissa liikennesuunnitelmissa (suositukset 10 ja 11) /ed. Siponen

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Suositus 10/2024: Pohjoismainen ääni kansallisissa liikennesuunnitelmissa (A 1963/UVU)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

1) että tehdään tiiviimpää ja järjestelmällisempää yhteistyötä kansallisiin liikennesuunnitelmiin vaikuttamiseksi.

2) että laaditaan luettelo priorisoitavista, infrastruktuurista aiheutuvista rajaesteistä, jotka ovat esteenä Pohjoismaiden integroitumiselle.

Luettelon tulee kuvastaa Pohjoismaiden asukkaiden ja eri sektorien intressejä. Luetteloa on tarkistettava joka toinen vuosi.

Suositus 11/2024: Pohjoismainen ääni kansallisissa liikennesuunnitelmissa (A 1963/UVU)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

1) että konsultoidaan Pohjoismaita ja suunnitellaan yhdessä kansallisia infrastruktuuri hankkeita ja -panostuksia kaikkialla Pohjoismaissa.

Kriisiaikojen infrastruktuuri /ed. Reijonen

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Suositus 38/2024: Kriisiaikojen infrastruktuuri (A 1988/UVU)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

1) että pyydetään selvitystä käynnissä olevista infrastruktuuritoimista, joilla on merkitystä Pohjoismaille kokonaisuutena.

2) että selvitetään, tullaanko yhteistyötä yhteispohjoismaisen siviili-infrastruktuurin kehittämiseksi mahdollisten kriisitilanteiden varalta vahvistamaan nyt kun Suomi ja Ruotsi ovat liittyneet Natoon.

3) että selvitetään, miten yhteistyötä voitaisiin vahvistaa ja tehdä siitä aikaisempaa järjestelmällisempää sekä viranomaistasolla että poliittisella tasolla

Matkustusmahdollisuuksien parantaminen Pohjoismaissa /ed. Reijonen

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Suositus 37/2024: Matkustusmahdollisuuksien parantaminen ja yksinkertaistaminen Pohjoismaissa (A 1955/UVU)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

1) että laajennetaan Pohjoismaiden olemassa olevaa joukkoliikenneverkostoa ja vahvistetaan ympärivuorokautisten kuljetuksia esimerkiksi lisäämällä yöjunayhteyksiä.

2) että laajennetaan ja yhdistetään Pohjoismaiden välisiä joukkoliikenteen infrastruktuureja.

3) että kehitetään yhteinen lippujärjestelmä, jossa kansallisesta lippujärjestelmästä voi ostaa lipun koko matkaa varten tarvitsematta kääntyä eri palveluntarjoajien puoleen.

4) että pyritään luomaan säännöstö, joka helpottaa matkalipun ostamista omalla paikallisella lippusovelluksella kaikkialla Pohjoismaissa.

5) että pyritään parantamaan ja yhdenmukaistamaan infrastruktuuria esimerkiksi kehittämällä yhteiset standardit.

6) että otetaan käyttöön pohjoismainen Interrail-lippu, mikä tiivistäisi entisestään Pohjoismaiden välisiä yhteyksiä.

Helsingin sopimuksen avaaminen; Suositus 21 /ed. Berg

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Suositus 21/2024: Helsingin sopimuksen tarkistaminen (A 1989/PRE)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille mm, että;

1) nimetään pohjoismainen komitea, joka saa tehtäväksi laatia konkreettisen muutosehdotuksen Helsingin sopimuksen päivittämiseksi.

2) että komitean ehdotukseen sisällytetään Pohjoismaista yhteistyötä koskevat uudet artiklat; puolustus- ja turvallisuuspolitiikka, siviiliturvallisuus, valmius ja yhteiskuntaturvallisuus, rajaesteiden poistaminen ja ehkäiseminen, jne.

3) Pohjoismaista yhteistyötä koskevat päivitetyt artiklat, niin että ne soveltuvat paremmin tämän hetken pohjoismaiseen yhteistyöhön ja Pohjoismaiden tavoitteisiin: liikenne, mukaan lukien digitaalinen infrastruktuuri, jne.

4) Helsingin sopimuksen osapuolet?

5) että sopimustekstin yleistä kieliasua päivitetään ja sopimustekstiin sisällytetään perustavat pohjoismaiset arvot, kuten demokratia, ihmisoikeudet ja tasa-arvo.

6) että tavoitteena on, että komitean ehdotus Helsingin sopimuksen päivittämiseksi valmistuu vuoden 2025 aikana ja että se tulee voimaan vuoden 2026 aikana (30 vuotta edellisen päivityksen voimaantulosta).

Hallitusten vastaus saatiin viime viikolla; hallitukset asettavat selvitysmiehen selvittämään lainsäädännöllistä kehystä ja työ valmistuu vuoden loppuun mennessä.

Pohjoismaiset rajaesteet /ed. Berg

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

- Pohjoismaiset rajaesteet ovat sellaisia lakeja, viranomaissäännöksiä tai käytäntöjä, jotka rajoittajat yksilöiden liikkuvuutta tai yritysten rajat ylittäviä vaikutusmahdollisuuksia Pohjoismaissa.
- Rajaesteestä on kyse myös silloin, kun henkilö käyttää liikkuvuusoikeuttaan ja saa sen takia sekä asuinmaassa että toisessa Pohjoismaassa huonommat ehdot kuin muut vertailukelpoisessa tilanteessa olevat henkilöt.
- LiV on edelläkävijä, mutta rajaesteiden poistamisen kannalta ennaltaehkäisevä rajaestetyötä ja -seulontaa tulisi tehdä koordinoidusti ja synergisesti yhdessä eduskunnan valiokuntien kanssa.

Liikkuvuuteen liittyvät rajaesteet

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

- Rajaesteryhmä laatii parhaillaan Pohjoismaiden neuvoston pitkän aikavälin rajaestetyön tueksi liikkuvuuden strategia-asiakirjaa vuosiksi 2026–2030. Se tulee Pohjoismaiden neuvoston päätettäväksi Tukholman-istunnossa vuonna 2025.
- Pohjoismaiden liikennepolitiikan ministerineuvoston perustaminen;
- Liikenne, erityisesti kuorma-autokuljetuksia koskevien sääntöjen yhdenmukaistaminen;
- Sähköinen (färsaarelainen) ajokortti;
- Pohjoismaiden liikennepolitiikan ministerineuvoston perustaminen;
- Infrastruktuuriin ja kuljetuksiin liittyvät esteet;

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Kiitos!